

Neokrnjeno naravno okolje in raznolika dediščina zagotovo sodita med največje potenciale območja lokalne akcijske skupine LAS za razvoj, sploh ko govorimo o področju turističnega razvoja. Zato si s pomočjo zastavljenih prednostnih nalog, ki izboljšujejo pogoje za bivanje in delo na podeželju, prizadevamo k aktiviranju podjetniških potencialov; krepitvi ekonomske moči prebivalstva, oblikovanju tržno zanimivih produktov ter preprečevanju izseljevanja mladih in izobraženih prebivalcev.

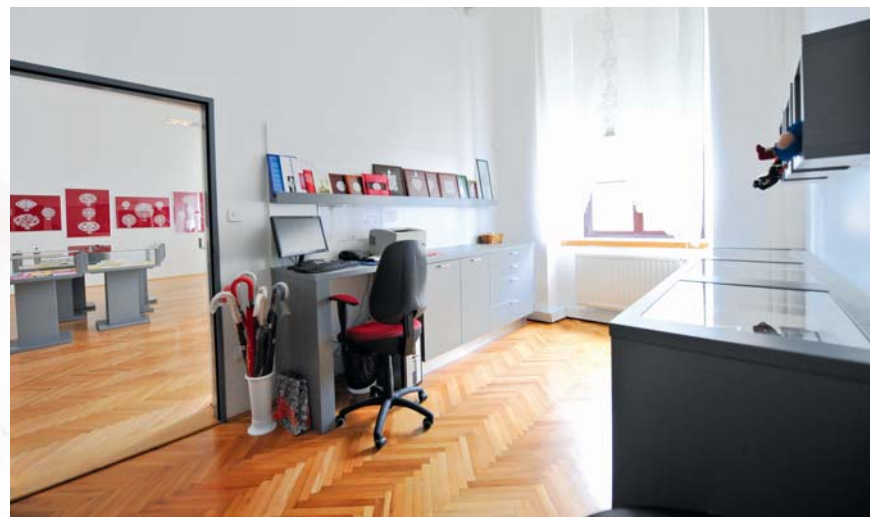
3

BOGASTVO PODEŽELJA OB SMARAGDNI POTI

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Bogastvo podeželja ob Smaragdni poti

PROGRAM 3:

IZBOLJŠANJE POGOJEV ZA BIVANJE IN DELO NA PODEŽELJU

Po tem, ko smo vam v prejšnji številki **EPICentra** predstavili Program 2, se bomo tokrat osredotočili na tako imenovani Program 3, ki je prav tako opredeljen v *Lokalni razvojni strategiji (LRS) za hribovski del Severne Primorske*. Kot je razvidno že iz imena, program pripomore k izboljšanju pogojev za bivanje in delo na podeželju, saj podpira in zagotavlja ustrezno infrastrukturno opremljenost, ki je nujna za nadaljnji razvoj tega hribovskega dela Severne Primorske.

LAS za razvoj si namreč prizadeva, da bi se ljudje na podeželju medsebojno povezovali, družili in sodelovali v sklopu različnih društev oziroma vaških skupnosti. Zato želi zagotoviti prostore za druženja, prireditvene dejavnosti, izvajanja društvenih in različnih socialnih ter drugih aktivnosti na vasi. S tem se namreč oblikujeta in krepiata pripadnost lokalni skupnosti ter identiteta na posameznih območjih. Program podpira tudi dejavnosti lokalnih akterjev, ki načrtujejo, urejajo in skrbijo za osnovo turistično infrastrukturo na podeželju (urejajo različne poti, parkirišča, kopališča, razgledne točke ipd.).

Primeri dobrih praks: **OPREMLJENI KABINET RISANJA VZORCEV ZA KLEKLJANJE** (zgoraj) uporabnikom omogoča delo v skladu z razmerami v hitro učeči se družbi s pomočjo tako imenovane informacijsko-komunikacijske tehnologije. V sklopu projekta LEADER *Revitalizacija prostorov čipkarske šole v Idriji* smo pomagali urediti tudi **RAZSTAVNI PROSTOR ZA PRIKAZ IDRIJSKE ČIPKE** (spodaj). Pričakujemo, da bomo z rezultati projekta dvignili zanimanje pri mladih za izobraževanje na področju klekljanja in s tem posledično prispevali k povečanemu povpraševanju in nenazadnje večji potrebi po novih delovnih mestih.

PREDNOSTNA NALOGA 3.1: INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST PODEŽELJA

Cilj:

Zagotoviti primerno fizično infrastrukturo tako za razvoj gospodarskih dejavnosti kot za kakovostno bivanje domačinov in obiskovalcev predvsem v naseljih na območju stacionarnega turizma in turističnih točk.

Aktivnosti:

- **Prostorsko in arhitekturno urejanje naselij** – Prizadevamo si, da bi ohranili arhitekturne posebnosti oziroma stavbno dediščino območja LAS.
- **Urejanje infrastrukture za podjetniške dejavnosti** – Z urejanjem naselij in izboljšano infrastrukturo želimo povečati privlačnost podeželskega prostora za bivanje in delo. S tem namenom smo v Idriji opremili kabinet risanja vzorcev za klekljanje in uredili razstavni prostor za prikaz idrijske čipke. Opreмили smo tudi tržnici v Idriji in Bovcu, zamenjali obstoječo mobilno tržnico na tolminski tržnici in uredili lokacijo za trženje lokalnih produktov podeželja v Kobaridu.

PREDNOSTNA NALOGA 3.2 INFRASTRUKTURA ZA POVEZOVANJE DEJAVNOSTI NA VASI

Cilj:

Zgraditi in urediti ustrezne prostore in infrastrukturo za opravljanje kulturnih, športnih, socialnih, družabnih in drugih društvenih dejavnosti na vasi, da bi se tako zagotavljali pogoji za aktivno delovanje vaških skupnosti in sodelovanje ljudi v razvojnih dejavnostih.

Aktivnosti:

- **Obnova, urejanje, gradnja večnamenskih objektov na podeželju** – Z novozgrajeno ali obnovljeno infrastrukturo (z LEADER sredstvi smo pripomogli k ureditvi in obnovi večnamenskega objekta v Levpi; na novo opreмили turistično informacijski center TIC Kobarid in informacijsko postajo Triglavskega narodnega parka ...) želimo vzpodbuditi druženje in izvajanje različnih društvenih ter socialnih dejavnosti tako za prebivalce kot domače in tuje goste. Delujoča kulturna, športna, turistična in številna druga društva namreč predstavljajo dodatno in pestrejšo ponudbo območja, ohranjajo tradicijo in lokalne običaje ter povečujejo privlačnost podeželskega prostora.

Primer dobre prakse: **OBNOVLJEN VEČNAMENSKI OBJEKT V LEVPI** – V okviru projekta *Večnamenski objekt za KS in ŠKTD Levpa* smo pomagali urediti skupne prostore v tem objektu, z namenom zbiranja, druženja, izobraževanja, izpopolnjevanja, rekreiranja ... tukajšnjih prebivalcev. S kakovostnim preživljanjem prostega časa bi posledično dvignili kvaliteto svojega življenja.

PREDNOSTNA NALOGA 3.3: RAZVOJ TURISTIČNE INFRASTRUKTURE NA PODEŽELJU

Cilj:

Zagotoviti primerno infrastrukturo za razvoj turizma ter tako okrepiti turistično ponudbo, dohodek iz turizma ter prepoznavnost ponudbe na podeželju.

Aktivnosti:

- **Načrtovanje, urejanje in vzdrževanje tematskih poti in druge turistične infrastrukture** – Dejavnosti v sklopu tega je bilo kar nekaj. Med drugim se je na primer z LEADER sredstvi naposled le uredila dolgoletna težava z vzdrževanjem cestnega odseka na relaciji *Sedlo-Božca*, ki jo poleg kmetov uporablja tudi čedalje več obiskovalcev planine. S pridobljeno dokumentacijo za enostavno gradbeno dovoljenje za pot na planino Božca na Stolu in urejeno služnostno pravico lahko tako **Občina Kobarid** odsej s sredstvi iz občinskega proračuna na osnovi zakonske podlage nemoteno skrbi za vzdrževanje te javne in za vasi pod Stolom življenjsko pomembne poti.

Sicer pa je bilo največ narejenega prav pri urejanju tematskih poti. Nastalo je kar nekaj novih (Po stezah bovške ovce, Poti po mlečnih planinah, Po poteh baške dediščine, Tematske poti na Idrijskem, Etnološko tematska pot Bovec, Geološke poti – predstavitev naravne dediščine ...). S primerno označitvijo, promocijskim materialom (zloženke, zemljevidi in karte, brošure itd.) in usposobljenimi vodniki želimo na ta način popestriti in dvigniti kakovost turistične ponudbe na območju LAS.

Primer dobre prakse: **OPREMLJENI PROSTORI INFORMACIJSKE POSTAJE TNP IN TIC KOBARID** (desno) – S pomočjo sredstev LEADER je zaživela večnamenska Zelena hiša v Kobaridu. V sklopu projekta *Informacijski center kot dejavnik povezovanja kmetijstva in turizma* so danes v njej urejeni in opremljeni prostori, z namenom osveščanja domačih ter tujih obiskovalcev o naravnih znamenitostih in zanimivostih podeželja, zavarovanih območjih ter varovanju narave.

Primer dobre prakse: **ETNOLOŠKO-TEMATSKA POT BOVEC** – Ponudba letošnje turistične sezone v Bovcu je bogatejša za novo tematsko pot, ki je s pomočjo LEADER sredstev nastala v okviru istoimenskega projekta. Okoli tri kilometre dolga pot je opremljena z 11 panoji, na novo pa je označenih tudi 11 vodnjakov, ki jim domačini pravijo »kašte«. Nova pot poleg usposobljenih lokalnih vodnikov obiskovalcem ponuja tudi spremljajoči promocijski material.

Viri: Lokalna razvojna strategija za hribovski del Severne Primorske.

Bogastvo podeželja ob Smaragdni poti – priloga EPICentra. Besedilo: Greta Pavšič in Tatjana Šalej Faletič. Izbor vsebine: Greta Pavšič in Meta Medved. Uredila: Tatjana Šalej Faletič. Jezikovni pregled: Marta Medvešček. Foto: Robert Zabukovec (arhiv LAS za razvoj). Izdal in založil: Posoški razvojni center. Oblikovanje in tisk: Gaya Cerčno. Naklada: 7.400 izvodov. Kraj in datum izida: Tolmin, julij 2011.